

جدول انطباق برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد دانشگاه فرهنگیان با
 اهداف "سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، ساحت‌های تعلیم و تربیت و چرخش‌های زیر
 نظام‌ها" و "حوزه‌های تربیت و یادگیری"

جدول ۱: جدول انطباق برنامه درسی با اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

ردیف	هدف‌های عملیاتی مندرج در سند تحول بنیادین	مشخصه راهکار	توضیح راهکار	مشخصه سرفصل مطابق با اهداف و راهکارها	توضیحات
۱	پرورش تربیت یافتگانی (ص ۲۶ و ۲۷ سند): باورمند به نظام معیار، تابعیت آگاهانه، آزادانه و شجاعانه و فداکارانه برای استقرار حکومت عدل جهانی مهدوی، مقید به رعایت احکام و مناسک دین و موازات اخلاقی، بهره‌مند از دانش‌های پایه و عمومی سازگار با نظام معیار اسلامی، برخوردار از توان تفکر و پدیده‌ها به عنوان آیات الهی، داشتن روحیه علمی و خلاق برای مواجهه با مسائل فردی و خانوادگی و اجتماعی، احترام به قانون، اندیشه ورز، متوجه وحدت و تفاهم ملی، مسئولیت پذیر، تعالی خواه، برخوردار از مهارت‌های اجتماعی، مشارکت خواه، دارای روحیه انقلابی، کارآفرین، قانع، دارای انضباط مالی، دوری از اسراف و تبذیر، عادل، منصف، دارای حداقل یک مهارت مفید، پاسخگو به نیازهای جسمی و روانی خود و جامعه براساس اصول معیار	راهکار ۱-۲	ترویج و تقویت فضائل اخلاقی در محیط‌های تربیتی		
		راهکار ۱-۳	توسعه فرهنگ اقامه نماز و فرهنگ و سواد قرآنی بر اساس منشور توسعه فرهنگ قرآنی		
		راهکار ۱-۴	ترویج و نهادینه سازی فرهنگ ولایت مداری، امر به معروف و نهی از منکر، روحیه جهادی و انتظار و تولی و تبری		
		راهکار ۱-۵	آموزش زبان خارجی در چارچوب بخش انتخابی (نیمه تجویزی) برنامه درسی		
		راهکار ۱-۶	گسترش به حرفه‌ها و مهارت‌های مورد نیاز جامعه و تعلیم برنامه‌ریزی شده آن		
		راهکار ۱-۷	تقویت انسجام اجتماعی و وحدت ملی و احیای هویت افتخارآمیز اسلامی - ایرانی		

				اسلامی، دارای درک زیبا شناسانه آفرینش الهی، درک مفاهیم فرهنگی، خالق و حافظ آثار فرهنگی و هنری و ...	
۲	تعمیق تربیت و آداب اسلامی، تقویت اعتقاد و التزام به ارزشهای انقلاب اسلامی (ص ۲۹ سند)	راهکار ۱-۲	بازنگری و اصلاح برنامه‌های درسی مبتنی بر رویکرد فرهنگی - تربیتی و تقویت برنامه‌ها بر اساس فرهنگ اسلامی - ایرانی		
		راهکار ۲-۲	تعمیق تقوای الهی و مهارت خویشنداری، انتخابگری درست و تعالی بخش دانش آموزان		
		راهکار ۳-۲	تقویت شایستگی‌های اعتقادی، اخلاقی و حرفه‌ای مدیران و معلمان و تحکیم نقش الگویی آنان		
		راهکار ۴-۲	تقویت ایمان، بصیرت دینی و باور به ارزش های انقلاب اسلامی و توانمند سازی برای وفادری و حمایت آگاهانه از این ارزشها		
		راهکار ۵-۲	ایجاد سازو کارهای لازم برای تقویت آداب سبک زندگی اسلامی - ایرانی در تمام ساحت‌های تعلیم و تربیت		
		راهکار ۶-۲	متناسب سازی موضوعات تربیتی و اخلاقی با مراحل رشد و ویژگی های دانش آموزان و اهداف و نیازهای تعلیم و تربیت رسمی و عمومی و جامعه		
		راهکار ۷-۲	تدوین شاخص‌های کیفی برای ارزیابی فعالیتهای فرهنگی و تربیتی مدارس		
		راهکار ۸-۲	استفاده از تمامی ظرفیتهای تربیتی معرفت و باور به معارف الهی به ویژه اعتقاد به توحید و معاد و ولایت و انتظار با رویکرد قرآنی، روایی و عقلانی دانش آموزان		
۳	ترویج و تعمیق فرهنگ حیا، عفاف و حجاب متناسب با قابلیت‌ها و ظرفیتهای نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی (ص ۳۰ سند)	راهکار ۱-۳	بازنگری و باز تولید برنامه‌ها و محتوای آموزشی و روش‌های تربیتی برای درونی سازی و تعمیق و ترویج فرهنگ حیا، عفاف و حجاب		
		راهکار ۲-۳	اتخاذ تدابیر مناسب جهت جذب و تربیت نیروی انسانی شایسته و متعهد و عامل به رعایت حیا، عفاف و پوشش مناسب		

	راهکار ۳-۳	جلب مشارکت سازنده و اثر بخش خانواده‌ها در حفظ، تعمیق و اشاعه حیا، عفاف و پوشش دانش آموزان		
	راهکار ۳-۴	ایجاد سازو کارهای لازم برای هماهنگی رسانه‌ها و تولید کنندگان مواد آموزشی در جهت ترویج فرهنگ حیا، عفاف و حجاب		
	راهکار ۳-۵	طراحی و الگوی لباس و پوشش مناسب متنوع و زیبا و آراسته مبتنی بر فرهنگ اسلامی - ایرانی		
	راهکار ۳-۶	برنامه‌ریزی به منظور اقناع فکری دانش آموزان برای پذیرش قلبی و درونی حیا، عفاف و حجاب و عمل به آن با تبیین دیدگاه اسلام		
	راهکار ۳-۷	خدمات مشاوره‌ای- تربیتی در کلیه سطوح تحصیلی برای افزایش سلامت جسمی و روحی دانش آموزان		
۴	راهکار ۴-۱	استفاده مناسب از ابزار رسانه همسو با اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی	تقویت بنیان خانواده و کمک به افزایش سطح توانایی ها و مهارت‌های خانواده در ایفای نقش تربیتی متناسب با اقتضائات جامعه اسلامی (ص ۳۱ سند)	
	راهکار ۴-۲	تدوین اصول راهنما و پودمانهای آموزشی در تأمین پیش نیازهای ورود به مدرسه و ایجاد سازو کار برای همسویی آنها با هم و با اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی		
	راهکار ۴-۳	تدوین برنامه جامع مشارکت خانواده و نهادهای تربیتی و آموزشی برای تقویت		
	راهکار ۴-۴	ساز و کار افزایش مشارکت خانواده‌ها در فعالیتهای آموزشی و تربیتی مدرسه در راستای همسوسازی اهداف و روشهای تربیتی خانواده و مدرسه		
	راهکار ۴-۵	اضافه نمودن درس مدیریت و سلوک مناسب خانواده به جدول برنامه درسی دوره متوسطه در تمامی رشته‌ها و برای تمامی دانش آموزان		
	راهکار ۴-۶	تهیه و تدوین محتوای آموزشی جهت آشنایی با ویژگی ها، نیازها و وظایف خانواده در چارچوب ارزش و معیارهای اسلامی		
۵	راهکار ۵-۱	تعمیم دوره پیش دبستانی با تأکید بر آموزش های قرآنی و تربیت بدنی و اجتماعی	تأمین و بسط عدالت در برخورداری از فرصت های تعلیم و تربیت با کیفیت مناسب با توجه به تفاوتها و ویژگی های دختران و پسران و مناطق مختلف کشور (ص ۳۲ سند)	
	راهکار ۵-۲	برنامه‌ریزی برای پوشش کامل دوره آموزش عمومی		
	راهکار ۵-۳	توانمندسازی دانش آموزان مناطق محروم و دوزبانه با نیازهای ویژه با		

		تأکید بر ایجاد فرصتهای آموزشی متنوع و با کیفیت			
		تدوین برنامه برای رشد، توانمندسازی ومهارت آموزش، ادامه تحصیل و حمایت مادی ومعنوی دانش آموزان مناطق محروم ومرزی	راهکار ۵-۴		
		اختصاص حداقل ۱۰٪ و حداکثر ۲۰٪ از برنامه های آموزشی به معرفی حرفه ها، هنرها، جغرافیا، آیین و رسوم، نیازها و شرایط اقلیمیو جغرافیایی استانها به ویژه مناطق روستایی و عشایری با رعایت استانداردهای ارتقاء کیفیت و تقویت هویت اسلامی ایرانی در چهارچوب تقویت هویت ملی	راهکار ۵-۵		
		طراحی و تدوین برنامه آموزشی متناسب با نیازها و نقش های دختران و پسران	راهکار ۵-۶		
		طراحی و تدوین برنامه تعلیم و تربیت انعطاف پذیر، متناسب با ویژگی های شخصیتی و محیطی استعدادهای گوناگون	راهکار ۵-۷		
		ساماندهی و به کار گیری بهینه و اثر بخش منابع انسانی و توزیع عادلانه آن در سراسر کشور	راهکار ۵-۸		
		ایجاد، توسعه و غنی سازی واحد اطلاعات و منابع آموزش و پرورش در سطح مدرسه (از قبیل کتابخانه، آزمایشگاه و کارگاه، شبکه ملی اطلاعات و ارتباطات)	راهکار ۶-۱	تنوع بخشی به محیط های یادگیری در فرایند تعلیم و تربیت رسمی عمومی (ص ۳۳ سند)	۶
		تقویت و توسعه تعاملات نظام تعلیم و تربیت با جامعه و سایر نهادها از طریق گسترش ساختار تلفیقی و مسئله محور در ضمن طراحی و اجرای برنامه های درسی	راهکار ۶-۲		
		ایجاد موزه و نمایشگاه علم و فناوری به منظور فراهم آوردن زمینه مشاهده و تجربه فزونتر دانش آموزان و عینی تر کردن محتوای آموزشی کتب درسی	راهکار ۶-۳		
		بازنگری و بازتولید محتوای برنامه های آموزشی مؤسسات و آموزشگاه های آزاد همسو با اهداف و برنامه های تحولی آموزش و پرورش و برنامه های نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی و نظارت و ارزیابی مستمر بر عملکرد آنها	راهکار ۶-۴		
		تنظیم و اجرای برنامه جامع کارآفرینی و مهارت آموزی برای تمام دوره های	راهکار ۶-۵		

		تحصیلی بویژه دانش آموزان دوره متوسطه			
		سازو کار ایجاد شبکه‌ای از محیط‌های یادگیری مانند پژوهش سراها، اردوگاه‌ها، موزه ها و ... با هدف برقراری تعامل اثربخش مدارس با این محیط‌ها با رعایت اصل غنی سازی محیط مدرسه با همکاری سایر نهادها	راهکار ۶-۶		
۷	افزایش نقش مدرسه به عنوان یکی از کانونهای پیشرفت محلی، بویژه در ابعاد فرهنگی - اجتماعی(ص ۳۴ سند)	فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای نقش آفرینی مدرسه به عنوان کانون کسب تجربیات تربیتی محله و جلوه - ای از جامعه اسلامی و حیات طیبیه با تفویض اختیار و مسئولیت به آن و استاندارد سازی تمام مؤلفه‌ها و عوامل درون مدرسه‌ای	راهکار ۷-۱		
		نهادینه سازی و تقویت همکاری مدرسه با مراکز فرهنگی و علمی	راهکار ۷-۲		
		برقراری ارتباط سازمان یافته مراکز علمی - پژوهشی با نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی در سطح ملی و منطقه‌ای	راهکار ۷-۳		
۸	افزایش مشارکت نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی و مدرسه و معلمان و دانش آموزان در رشد و تعالی کشور در عرصه‌های دینی، فرهنگی، اجتماعی در سطح محلی و ملی به عنوان نهاد مولد سرمایه انسانی، فرهنگی، اجتماعی و معنوی(ص ۳۵ سند)	اصلاح، ارتقا و تغییر نگرش به آموزش و پرورش به عنوان سازمان فراگیر و نیروی اثرگذار اجتماعی در خدمت اهداف رشد و تعالی کشور به ویژه اهداف فرهنگی واجتماعی	راهکار ۸-۱		
		ایجاد ساز و کار برای تقویت جایگاه و منزلت فرهنگی و اجتماعی معلمان	راهکار ۸-۲		
		بستر سازی برای حضور فعال دانش - آموزان در تشکلهای رسمی و قانونی مرتبط با انکبا به ظرفیت‌های درون و برون آموزش و پرورش	راهکار ۸-۳		
		فراهم آوردن ساز و کارهای قانونی برای حضور فعال و مؤثر مسئولین نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی در نهادهای سیاستگذار فرادستی	راهکار ۸-۴		
		تبیین دستاوردهای علمی و فنی تمدن اسلامی - ایرانی در برنامه‌های درسی و تقویت روحیه مسئولیت پذیری برای تحقق تمدن نوین اسلامی - ایرانی در راستای دستیابی به جامعه عدل مهدوی	راهکار ۸-۵		
		تقویت شایستگی‌های حرفه‌ای و اعتقادی مدیران و معلمان و فراهم آوردن ساز و کارهای اجرایی برای مشارکت فعال در برنامه‌های تربیتی و پرورشی مدارس	راهکار ۸-۶		
		تاکید بر معلم محوری در رابطه با معلم و دانش آموز در عرصه تعلیم	راهکار ۸-۷		

		و تربیت و جلوگیری از اجرای هر سیاست و برنامه نظری که این محوریت را مخدوش نماید.			
		مشارکت فعال آموزش و پرورش در مواجهه با نیازهای فوری و عمومی جامعه از قبیل شیوع بیماری های فراگیر، زلزله، رفع بیسوادی، حاکمیت قوانین و مقررات، حفظ و پاکیزگی محیط زیست، خدمت به محرومین، حرکت های خیرخواهانه مردمی و انقلابی و...	راهکار ۸-۸		
		تعامل اثر بخش با مراکز فرهنگی و اجتماعی و استفاده از ظرفیت رسانه ها برای تبیین جایگاه نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی در تولید سرمایه اجتماعی و فرهنگی	راهکار ۸-۹		
۹	جلب مشارکت ارکان سهیم و مؤثر و بخش عمومی و غیر دولتی در تعلیم و تربیت رسمی عمومی (ص ۳۷ سند)	ایجاد سازو کارهای لازم برای بسط فرهنگ نیکو کاری و تعاون، مشارکت جویی و مشارکت پذیری با الهام از آموزه های دینی	راهکار ۹-۱		
		حفظ و ارتقای مستمر سطح مشارکت وفاقین و خیرین مدرسه ساز	راهکار ۹-۲		
		تأکید بر سیاست تولید بسته های آموزشی و چند تألیفی در کتابهای درسی	راهکار ۹-۳		
		تقویت و گسترش مدارس غیر دولتی با اصلاح و بازنگری قوانین و مقررات موجود	راهکار ۹-۴		
۱۰	ارتقای منزلت اجتماعی و جایگاه حرفه ای منابع انسانی با تأکید بر نقش الگویی و جایگاه معلم (ص ۳۸ سند)	اعتلای فرهنگ عمومی در تکریم و پاسداشت مقام معلم با تأکید بر استفاده از ظرفیت رسانه ملی	راهکار ۱۰-۱		
		استقرار نظام سنجش صلاحیت های عمومی و تخصصی و حرفه ای، تعیین ملاکهای ارزیابی معلمان و تقویت انگیزه ارتقای شغلی در آنان بر اساس نظام معیار اسلامی	راهکار ۱۰-۲		
		اصلاح قوانین و مقررات موجود استخدامی، مالی و اداری متناسب با حرفه های تخصصی	راهکار ۱۰-۳		
		طراحی و استقرار نظام خاص بازنشستگی فرهنگیان برای بهره مندی فزونتر از تجارب مفید آنان	راهکار ۱۰-۴		
۱۱	باز مهندسی سیاست ها و باز تنظیم اصول حاکم بر برنامه درسی تربیت معلم با تأکید بر کارورزی و انطباق سطح شایستگی های حرفه ای معلمان در سطح ملی و جهانی با مقتضیات	استقرار نظام ملی تربیت معلم و راه اندازی دانشگاه ویژه فرهنگیان با رویکرد آموزش تخصصی و حرفه ای تربیت محور	راهکار ۱۱-۱		
		طراحی و ارتقای نظام تربیت حرفه ای معلمان در آموزش و پرورش با تأکید	راهکار ۱۱-۲		

		بر حفظ تعامل مستمر دانشجو معلمان با مدارس و نهادهای علمی و پژوهشی در طی این دوره و فراهم آوردن امکان کسب تجربیات واقعی از کلاس درس و محیط های آموزشی		الگوی برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت و طراحی سیاستهای مناسب برای ارتقای شیوه های جذب، تربیت و نگهداشت معلمان در آموزش و پرورش (ص ۳۸ سند)
		ایجاد سازوکار برای جذب و نگهداشت استعداد های برتر و برخورد از صلاحیت های دینی، اخلاقی، انتقالی و شخصیتی به رشته های تربیت معلم	راهکار ۳-۱۱	
		ایجاد نظام ارزیابی صلاحیت معلمان متناسب با مبانی و اهداف سند تحول راهبردی	راهکار ۴-۱۱	
		ایجاد انعطاف در برنامه های درسی تربیت معلم متناسب با تحولات علمی و نیاز های نظام تعلیم و تربیت رسمی با تأکید بر رویکرد تلفیقی و به روزرسانی توانمندی های تربیتی و تخصصی معلمان	راهکار ۵-۱۱	
		ارتقای توانمندی های معلمان برای مشارکت در برنامه ریزی درسی در سطح مدرسه و تقویت هویت حرفه ای آنان	راهکار ۶-۱۱	
		توسعه زمینه پژوهشگری و افزایش توانمندی های حرفه ای فردی و گروهی میان معلمان و ...	راهکار ۷-۱۱	
		برنامه ریزی برای کارآموز و کارورزی دانشجو معلمان و بررسی نظریات جدید تربیت معلم	راهکار ۸-۱۱	
		بهره مندی از تحولات نظام آموزش و پرورش و تربیت معلم و تحولات علمی در حوزه علوم تربیتی در سطح منطقه، جهان اسلام و بین الملل و بومی سازی تجربیات در چهارچوب نظام معیار اسلامی	راهکار ۹-۱۱	
		جلب مشارکت دانشگاه های برتر و حوزه در امر تربیت تخصصی - حرفه ای و دینی معلمان و ...	راهکار ۱۰-۱۱	
		مشارکت فعال در تعاملات بین المللی با اولویت جهان اسلام و انعکاس تجربیات در مراکز علمی	راهکار ۱۱-۱۱	
		بهینه سازی سیاست ها و برنامه های نظام تعلیم و تربیت برای افزایش اثربخشی مدارس خارج از کشور با تأکید بر بازنگری جداول آموزشی و محتوای کتب درسی و ...	راهکار ۱۲-۱۱	
		بهینه سازی نظام پرداخت ها مبتنی بر شایستگی ها و بر اساس رویکرد رقابتی	راهکار ۱-۱۲	۱۲

		ایجاد تسهیلات برای جذب و نگهداشت نیروهای کارآمد در دوره ابتدایی و تقویت نگاه زیربنایی به این دوره تحصیلی	راهکار ۱۲-۲	برقراری الگوی جبران خدمات و تأمین رفاه نیروی انسانی در خور منزلت فرهنگیان با توجه به لزوم تمام وقت شدن آنان (ص ۴۰ سند)
		ایجاد ساز و کار قانونی برای افزایش انگیزه معلمان با ساماندهی مناسب خدمات و امکانات رفاهی	راهکار ۱۲-۳	
۱۳		اصلاح قوانین و مقررات در راستای تقویت نقش شوراهای آموزش و پرورش، متناسب با مقتضیات تربیتی	راهکار ۱۳-۱	افزایش نقش شوراهای آموزش و پرورش، استان، مناطق مدارس در تقویت فعالیتهای تربیتی استان، منطقه و مدرسه در چهارچوب سیاستها و برنامه‌های ملی (ص ۴۱ سند)
		افزایش کارآمدی شوراهای دورن مدرسه و ...	راهکار ۱۳-۲	
۱۴		طراحی و ساخت فضاهای تربیتی متناسب با اقتضائات فرهنگ اسلامی - ایرانی	راهکار ۱۴-۱	ایجاد و متناسب سازی فضاهای تربیتی با ویژگی ها و نیازهای دانش آموزان و اقتضائات فرهنگ اسلامی - ایرانی و شرایط اقلیمی، فرهنگی و جغرافیایی (ص ۴۱ سند)
		متناسب سازی فضاهای فیزیکی، آموشی و تربیتی با نیازهای ویژه و تفاوت‌های جنسیتی دانش آموزان با تأکید بر نهادینه سازی فرهنگ ایمانی	راهکار ۱۴-۲	
		اهتمام به طراحی، ساخت و تجهیز مناسب تمام مدارس به عنوان محیط تعلیم و تربیت	راهکار ۱۴-۳	
		تدوین منابع علوم انسانی مبتنی بر جهان‌بینی اسلامی و با هدف توأمان هدایت، تعالی و مدیریت فرد و جامعه	راهکار ۱۵-۱	اصلاح محتوا، ارتقای جایگاه، افزایش کیفیت و کارآمدی علوم انسانی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی مبتنی بر مبنای دینی در چارچوب نظام معیار اسلامی (ص ۴۲ سند)
		تدوین برنامه به منظور فرهنگ‌سازی در جهت تبیین و تقویت منزلت علوم انسانی و پرهیز از غلبه رویکرد تجربی و فنی در دوره‌های آموزش رسمی و عمومی	راهکار ۱۵-۲	
		شناسایی استعدادهای برتر و هدایت آنها به ادامه تحصیل در رشته علوم انسانی و زمینه سازی برای تقویت و تعمیق علمی و پژوهشی آنها در دوره‌های آموزش عالی	راهکار ۱۵-۳	
		جذب و تربیت معلمان مستعد، آگاه و متعهد برای تدریس در درس های علوم انسانی و دانش افزایی مستمر معلمان	راهکار ۱۵-۴	
		اصلاح و باز تدوین متون و مواد آموزشی دروس علوم انسانی بر اساس آموزه‌ها و معارف دینی با مشارکت حوزه	راهکار ۱۵-۵	
		گسترش و تقویت مدارس و مجموعه-های آموزشی تربیتی خاص علوم انسانی	راهکار ۱۵-۶	

۱۶	تنوع بخشی در ارائه خدمات آموزشی و فرصت‌های تربیتی متناسب با مصالح جامعه، نیازها و علائق دانش آموزان در راستای شکوفایی استعدادهای آنان(ص ۴۳ سند)	راهکار ۱-۱۶ ایجاد تنوع در فرصت‌های تربیتی در مراکز آموزشی و تربیتی برای پاسخگویی به نیازهای دانش آموزان		
		راهکار ۲-۱۶ رعایت اقتضائات هویت جنسی و ویژگی‌های دوران بلوغ در برنامه‌های درسی و روش‌ها و برنامه‌های تربیتی ضمن توجه به هویت مشترک آنان		
		راهکار ۳-۱۶ توجه کافی به شرایط روحی دانش آموزان در سنن بلوغ و ارائه مشاوره و آموزش‌های دینی و اخلاقی متناسب با آنها		
۱۷	ارتقاء کیفیت فرایند تعلیم و تربیت با تکیه بر استفاده هوشمندانه از فناوریهای نوین(ص ۴۳ سند)	راهکار ۱-۱۷ توسعه نفوذ شبکه ملی اطلاعات و ارتباطات(اینترنت) در مدارس با اولویت پر کردن شکاف دیجیتالی و ایجاد سازوکار برای بهره‌برداری بهینه و هوشمندانه در چارچوب نظام عیار اسلامی		
		راهکار ۲-۱۷ تولید و بکارگیری محتوای الکترونیکی متناسب با نیازهای مدارس با مشارکت بخش دولتی و غیر دولتی و الکترونیکی کردن محتوای کتابهای درسی بر اساس برنامه درسی ملی (با تأکید بر استفاده از ظرفیت چند رسانه‌ای)		
		راهکار ۳-۱۷ اصلاح و به روزآوری روش‌های تعلیم و تربیت با تأکید بر روشهای فعال، گروهی، خلاق با توجه به نقش الگویی معلمان		
		راهکار ۴-۱۷ بهره‌برداری از ظرفیت آموزش‌های غیر حضوری و مجازی در برنامه‌های آموزشی و تربیتی در خارج از کشور بر اساس نظام معیار اسلامی از طریق شبکه ملی ارتباطات و اطلاعات		
۱۸	تغییر و نوآوری در نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی با رویکرد تعالی بخش، پویا و بالنده(ص ۴۴ سند)	راهکار ۱-۱۸ مناسب سازی فرهنگ سازمانی بر اساس معیارهای اخلاق اسلامی با تأکید بر تقویت روحیه اخوت و تعاون، خلاقیت و آموزش مستمر		
		راهکار ۲-۱۸ تأمین تسهیلات و امکانات و ایجاد سازوکارهای اثر بخش در آموزش-های ضمن خدمت معلمان و تقویت انگیزه و مهارت حرفه‌ای برای یادگیری مداوم		
		راهکار ۳-۱۸ ایجاد شبکه پژوهشی در درون ساختار نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی با استفاده از فناوری‌های نوین و در قالب شبکه ملی ارتباطات و اطلاعات		
		راهکار ۴-۱۸ استفاده بهینه از دانش و تجربه نخبگان و پیشکوتان آموزش و پرورش		

		استقرار نظام خلاقیت و نوآوری در آموزش و پرورش در راستای تربیت جامع و بالندگی معنوی و اخلاقی و حمایت مادی و معنوی از مربیان و دانش آموزان خلاق و نوآور و کارآفرین	راهکار ۵-۱۸		
۱۹	استقرار نظام ارزشیابی و تضمین کیفیت در تعلیم و تربیت رسمی و عمومی (ص ۴۵ سند)	ایجاد ساز و کار قانونی و ساختار مناسب برای ارزشیابی عملکرد نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی	راهکار ۱-۱۹		
		طراحی و اجرای نظام ارزشیابی نتیجه محور بر اساس استانداردهای ملی و رویکرد ارزشیابی فرایند محور و رویکرد تلفیقی (فرایند محور و نتیجه محور)	راهکار ۲-۱۹		
		ایجاد نظام رتبه بندی مدارس به منظور شفافسازی عملکرد و ارتقای کیفیت و تقویت انگیزه	راهکار ۳-۱۹		
		ارتقای جایگاه ایران در ارزیابی های کیفیت جهانی در چارچوب معیارهای اسلامی و معرفی الگوی تعلیم و تربیت اسلامی به جهان	راهکار ۴-۱۹		
۲۰	تامین تخصیص و تنوع بخشی به منابع مالی، مدیریت مصارف متناسب با نیازهای کمی و کیفی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی (ص ۴۶ سند)	مدیریت بهینه منابع و مصارف و شفافسازی عملکرد مالی نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی	راهکار ۱-۲۰		
		شفافسازی و برنامه ریزی برای افزایش سهم اعتبارات آموزش و پرورش از تولید ناخالص داخلی	راهکار ۲-۲۰		
		اولویت بخشی به آموزش ابتدایی در تأمین و تخصیص منابع	راهکار ۳-۲۰		
		افزایش سهم هزینه های غیر پرسنلی برای ارتقای آموزش و تربیت	راهکار ۴-۲۰		
		طراحی ساز و کارهای تنوع بخشی به منابع مالی دولتی و غیر دولتی از قبیل موقوفات و امور خیریه	راهکار ۵-۲۰		
		بهینه سازی بهره برداری از منابع مادی و تبدیل به احسن کردن آنها و طراحی استانداردهای مصرف و تعبیه ساز و کارهای پیشگیری از اسراف و تبذیر	راهکار ۶-۲۰		
		تقویت مشارکت عمومی در آموزش و پرورش با حفظ کارکردهای سیاستگذاری و نظارتی نظام از طریق تسهیل مدارس غیر دولتی و حمایت از فعالیتهای آموزشی آنان	راهکار ۷-۲۰		
۲۱	بازنگری و باز مهندسی ساختارها و رویه ها و روش ها (ص ۴۷ سند)	اصلاح و بازنگری ساختار دوره های آموزشی بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی	راهکار ۱-۲۱		
		استقرار نظام مکانیابی مدارس بر اساس سامانه آمایش سرزمین و	راهکار ۲-۲۱		

		تحولات جمعیتی (ناظر به ۵۰ سال آینده)			
		طراحی و استقرار نظام جامع هدایت تحصیلی و استعدادیابی به منظور هدایت به سوی رشته‌ها، حرف و مهارت‌های مورد نیاز حال و آینده کشور	راهکار ۳-۲۱		
		استقرار نظام راهنمایی و مشاوره تربیت مبتنی بر مبانی اسلامی و افزایش نقش معلمان در این زمینه و بکارگیری مشاوران متخصص برای ایفای وظایف تخصصی در تمامی پایه‌ها	راهکار ۴-۲۱		
		ساماندهی ساعات کار مربیان برای حضور تمام وقت در مدارس	راهکار ۵-۲۱		
		تحول در ساختار و مدیریت زمان آموزش در مدارس و تعیین و متناسب‌سازی ساعات و روزهای آموزشی در طول هفته	راهکار ۶-۲۱		
		اولویت بخشی به رویکرد مدیریت مجتمع‌های آموزشی و تربیتی به منظور اعمال مدیریت یکپارچه تربیتی و ایجاد فرصت بیشتر برای ارتقاء فعالیتهای آموزشی و تربیتی	راهکار ۷-۲۱		
		استقرار و استفاده از نظام «دوری» در سه پایه اول ابتدایی	راهکار ۸-۲۱		
		حاکمیت برنامه‌محوری به جای کتاب محوری و تولید بسته آموزشی در برنامه‌های درسی با رعایت اصل معلم محوری	راهکار ۹-۲۱		
		بازطراحی و ساماندهی تقویم سال تحصیلی با رعایت انعطاف و توجه به شرایط اقلیمی و با تأکید بر بهینه‌سازی تعطیلات	راهکار ۱۰-۲۱		
		نهادینه کردن برنامه‌محوری در سطوح مختلف مدیریت نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی	راهکار ۱-۲۲	ارتقا و بهبود مستمر کیفیت نظام کارشناسی، مدیریت و راهبری آموزشی و تربیتی در نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی (ص ۴۸ سند)	۲۲
		ایجاد ساز و کار برای تربیت و نگهداشت مدیران و رهبران آموزشی و تلاش برای افزایش ثبات مدیریت در مجموعه نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی	راهکار ۲-۲۲		
		طراحی و اجرای الگوی بالندگی شغلی - حرفه‌ای برای منابع انسانی	راهکار ۳-۲۲		

		انجام مطالعات راهبردی آینده‌نگر در آموزش و پرورش و تدوین برنامه‌های آینده پژوهانه و اجرای آن با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط در آموزش و پرورش	راهکار ۴-۲۲		
		اصلاح ساختار اجرایی و کاهش تعداد واحدهای اداری، متناسب با مدیریت کارآمد و اثربخش	راهکار ۵-۲۲		
		گزینش مدیران بر اساس شایسته-سالاری و پیشگامی آنان در ارزش‌های الهی و انسانی و معیارهای علمی، کارآمدی و باور به اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی	راهکار ۶-۲۲		
		استفاده از ظرفیتهای موجود برای گسترش فرهنگ تفکر و پژوهش در بین مدیران و مربیان و تأمین پژوهشگر مورد نیاز نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی و حمایت از پژوهشگران فعال و مجرب	راهکار ۱-۲۳	توسعه ظرفیت پژوهش و نوآوری، نظریه پردازی و مستند سازی تجربیات تربیتی بومی (ص ۴۹ سند)	۲۳
		تدوین نظام جامع حمایت از پژوهشگران حوزه آموزش و پرورش و هدایت موضوعات و اهداف پژوهشی در راستای تحقق اهداف تعلیم و تربیت رسمی	راهکار ۲-۲۳		
		حمایت‌های مادی و معنوی از طرح-های موفق و نوآوری‌های تربیتی و بومی، مستندسازی و انتشار یافته‌های پژوهشی در داخل و خارج از کشور و ایجاد بانک اطلاعاتی فعال و کارآمد	راهکار ۳-۲۳		
		حمایت‌های مادی و معنوی از کرسی-های نظریه‌پردازی در علوم تربیتی و فراهم آوردن زمینه کاربست یافته‌های جدید و نوآوری در مدارس	راهکار ۴-۲۳		

جدول ۲: جدول انطباق برنامه درسی با ساحت‌های تعلیم و تربیت

ردیف	ساحت‌های تعلیم و تربیت	مشخصه سرفصل مرتبط با ساحت	دامنه انطباق برنامه درسی با ساحت مورد نظر
۱	ساحت تعلیم و تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی		
۲	ساحت تعلیم و تربیت زیبایی شناسی و هنری		
۳	ساحت تعلیم و تربیت زیستی و بدنی		
۴	ساحت تعلیم و تربیت علمی و فناورانه		

۵	ساحت تعلیم و تربیت اجتماعی و سیاسی		
۶	ساحت تعلیم و تربیت اقتصادی و حرفه‌ای		

۱- چرخشهای عمومی:

جدول ۳: جدول انطباق برنامه درسی با چرخشهای عمومی زیرنظام‌ها

ردیف	وضع موجود به وضع مطلوب	مشخصه وضع مطلوب در برنامه درسی.....
۱	نهاد آموزش به ← نهادی فرهنگی - اجتماعی و مولد سرمایه انسانی	
۲	از کنترل بیرونی و ایجاد محدودیت ، به ← خویش بنی (تقوا) ، ارزش مداری ، عقلانیت و مسئولیت پذیری	
۳	از انحصاری انگاری در تربیت ، به ← مشارکت و مسئولیت پذیری ارکان و عوامل سهیم و موثر	
۴	از یکسان نگری و تولید انبوه به ← پذیرش تنوع و تکثیر در چارچوب نظام معیار اسلامی	
۵	از نگاه تجزیه ای و تفکیکی به ← نگاه یکپارچه و تلفیقی به هویت انسان در تمامی ابعاد وساحت های تربیت	
۶	از دانش آموز منفعل در کلاس درس به ← متریبی فعالی در محیط های تربیتی	
۷	از روش های خشک ، فردی و انعطاف ناپذیر به ← روش های خلاق ، فعال و گروهی	
۸	از رقابت های فردی و تنش زا به ← رقابت های جمعی و تعالی بخش	
۹	از انباشت اطلاعات وحافظه محوری ، به ← کسب شایستگی ها در تمام ساحت های تربیت	
۱۰	از سازگاری به شرایط محیطی ، به ← هویت یابی و مقاومت در برابر شرایط نامساعد و تغییر آنها	

۲- چرخش در زیر نظامها :

۱-۲- زیر نظام راهبری تربیتی و مدیریت:

جدول ۴: جدول انطباق برنامه درسی با چرخشها در زیرنظام راهبری و مدیریت

ردیف	وضع موجود به وضع مطلوب	مشخصه وضع مطلوب در برنامه درسی.....
۱	از مدیریت اداری و کنترلی به ➡ راهبری تربیتی مبتنی بر نظام معیار اسلامی	
۲	از تمرکز گرایی به ➡ مشارکت جویی و مسولیت پذیری مبتنی بر خرد جمعی	
۳	از برنامه ریزی های موردی و پراکنده به ➡ برنامه ریزی های راهبردی و آینده نگر	
۴	از حاکمیت نگاه جزیره ای در حوزه های اجرائی به ➡ تاکید بر فرایندها و پیامدها بر اساس نظام معیار اسلامی	
۵	از انتصاب سلیقه ای مدیران بر اساس ظوابط اداری به ➡ شایسته سالاری در مدیریت	

۲-۲- زیر نظام برنامه درسی:

جدول ۵: جدول انطباق برنامه درسی با چرخشها در زیرنظام برنامه درسی

ردیف	وضع موجود به وضع مطلوب	مشخصه وضع مطلوب در برنامه درسی.....
۱	از برنامه درسی موضوع محور به ➡ برنامه درسی مبتنی بر ساحت های تربیت برای کسب شایستگی ها	
۲	از برنامه ریزی درسی کاملاً متمرکز به ➡ برنامه ریزی درسی متکی بر مشارکت موثر ارکان و عوامل سهیم در تربیت در تمام سطوح	
۳	از برنامه درسی تک وجهی به ➡ برنامه درسی چند وجهی (ساختار مثالی)	
۴	از برنامه درسی نتیجه محور به ➡ برنامه درسی پیامد محور (تحقق شایستگی ها در سطح محصول و سطح برونداد نظام و پیامد آن در سطح جامعه)	
۵	از یاد گیری موضوعات به ➡ فرایند دستیابی به اندیشه ورزی و درک معنا	
۶	از جدا سازی برنامه های آموزشی و پرورشی به ➡ برنامه درسی یکپارچه	

۳-۲- زیر نظام تربیت معلم و تامین منابع انسانی:

جدول ۶: جدول انطباق برنامه درسی با چرخشها در زیر نظام تربیت معلم و تامین منابع انسانی

ردیف	وضع موجود به وضع مطلوب	مشخصه وضع مطلوب در برنامه درسی.....
۱	از معلم به عنوان انتقال دهنده دانش به ← معلم به عنوان مربی و اسوه تربیتی و سازمان دهنده فرصتهای تربیتی متنوع برای احیا و ارتقای مراتب حیاط طیبه متربیان	
۲	از معلم به عنوان مجری تصمیمات برنامه درسی به ← معلم تصمیم ساز در فرایند برنامه ریزی درسی	
۳	از برنامه های صلب و بسته در تربیت مربیان به ← برنامه های منعطف برای دستیابی آنان به هویت حرفه ای منحصر بفرد و توسعه آن مبتنی بر نظام معیار اسلام	
۴	از ارتقاء خودبخودی سطح حرفه ای مربیان به ← ارزیابی عملکرد و صدور درجه مربیگری براساس میزان کار آمدی و اثر بخشی	
۵	از فرهنگ سازمانی بسته محصور نمودن مربیان در فضای مدرسه به ← مشارکت جویی علمی و انتقال تجربیات در سطوح مختلف (مدرسه ، محلی ، ملی و بین المللی)	
۶	از نگاه به معلم به عنوان کارمنداری به ← معلم به عنوان شخصیتی علمی و تربیتی	

۴-۲- زیر نظام تامین و تخصیص منابع مالی:

جدول ۷: جدول انطباق برنامه درسی با چرخشها در زیر نظام تامین و تخصیص منابع مالی

ردیف	وضع موجود به وضع مطلوب	مشخصه وضع مطلوب در برنامه درسی.....
۱	از انحصار در تامین منابع به ← مشارکت در تامین منابع	
۲	از هزینه کرد منابع به ← مدیریت و سیاست گذاری بهینه منابع و مصارف	
۳	از عرضه مدار و نهاده محور به ← ستانده مدار و نتیجه محور	
۴	از توضیح یکسان منابع به ← تنوع منابع و توزیع عادلانه آن	
۵	از نگاه به نظام تربیت رسمی و عمومی به ← مثابه دستگاهی مصرفی به دستگاه سرمایه ای و مولد منابع انسانی	
۶	از تغییر در روش نظارت بر هزینه توسط ذیحسابی به ← حسابرسی پس از خروج	

۵-۲- زیر نظام فضا ، تجهیزات و فناوری:

جدول ۸: جدول انطباق برنامه درسی..... با چرخشها در زیرنظام فضا، تجهیزات و فناوری

ردیف	وضع موجود به وضع مطلوب	مشخصه وضع مطلوب در برنامه درسی.....
۱	از تامین کلاس درس به ← ساماندهی موقعیت های یادگیری	
۲	از انحصار یادگیری در کلاس درس به ← تنوع بخشی به محیط های تربیتی و یادگیری	
۳	از نگاه تفکیکی به فضای فیزیکی مدارس به ← نگاه فرآیندی به تربیت وساخت مجتمع های تربیتی	
۴	از معماری بی هویت و وارداتی به ← معماری اسلامی ایران	
۵	از مدارس بی هویت و فاقد امکانات و فناوری ها به مدارسی با هیت مدرسه صالح و کانون تربیتی محله	
۶	از طراحی مدارس توسط مهندسين فنی به ← طراحی تیمی با لحاظ نمودن اعاد مدرسه صالح	
۷	از نگاه ابزاری به فناوری ها به ← استفاده هوشمندانه از فناوری های نوین متناسب با نظام معیار اسلامی	

۲-۶- زیر نظام پژوهش و ارزشیابی:

جدول ۹: جدول انطباق برنامه درسی..... با چرخشها در زیرنظام پژوهش و ارزشیابی

ردیف	وضع موجود به وضع مطلوب	مشخصه وضع مطلوب در برنامه درسی.....
۱	از نگاه جزئی نگر به ← نگاه آینده نگر و کل نگرانه برای مواجهه سازنده با چالش های نظام	
۲	از تمرکز به روش های کمی در پژوهش به ← تنوع و کثرت در روش های پژوهش	
۳	از پژوهش های توصیفی ، موردی پراکنده به ← پژوهش های نظام مند ، نوآورانه و تحول آفرین در راستای عملیاتی نمودن اهداف و کارکردهای نظام تربیت رسمی و عمومی	
۴	از پراکندگی و جدایی مراکز پژوهشی به ← وحدت و یکپارچگی عملکرد مراکز پژوهشی سهیم و موثر در امر تربیت	
۵	از تخصیص فرصت های پژوهشی به مراکز رسمی و پژوهش گران حرفه ای در سطوح کلان به ← ایجاد فرصت های پژوهشی و جاری و ساری شدند پژوهش در تمامی سطوح	
۶	از تصدی گری در امر پژوهش به ← مدیریت ، نظارت به بهره گیری از نتایج پژوهش ها	
۷	از رویکرد آکادمیک و نظری در پژوهش های تربیتی و پژوهش برای پژوهش به ← جهت گیری عمل مدار ، تشخیصی و درمانی ، تصمیم ساز و کاربردی	

دامنه انطباق برنامه درسی مطابق با حوزه‌های یازده گانه تربیت و یادگیری:

جدول ۱۰: جدول انطباق برنامه درسی با حوزه های یازده گانه تربیت و یادگیری

ردیف	حوزه‌های تربیت و یادگیری	مشخصه سرفصل مرتبط با حوزه	دامنه انطباق برنامه درسی با حوزه مورد نظر
۱	حکمت و معارف اسلامی		
۲	قرآن و عربی		
۳	زبان و ادبیات فارسی		
۴	فرهنگ و هنر		
۵	سلامت و تربیت بدنی		
۶	کار و فناوری		
۷	علوم انسانی و مطالعات اجتماعی		
۸	ریاضیات		
۹	علوم تجربی		
۱۰	زبان‌های خارجی		
۱۱	آداب و مهارت‌های زندگی		